

Results. *The concept of multicultural education is considered from the standpoint of modern research on the principles of tolerance, tolerance and non-violence, features of multicultural upbringing of preschool children in the conditions of cultural diversity of Ukrainian society and reasons that lead to the fact that the efficiency of education of tolerance lags behind modern requirements of society. Preschool education has been studied as a special sphere of promoting the socio-cultural development of the child in a socially determined cultural environment, ensuring the involvement of the child in all the manifestations of the present-day culture and the contemporary social space that surrounds the child, with all its realities of human existence. The author has emphasized the urgent need of creating favorable conditions for engaging the younger generation in the ethnic, national and world culture, the formation on this basis of readiness and ability to live in a multinational society, to establish itself in the world through continuous dialogue with other actors, other cultures, and with yourself.*

Conclusion. *The necessity of development of scientific and methodical recommendations that reveals in detail the logic and technology of creation of the corresponding target subprogram «Development of preschool education on the principles of multiculturalism» is determined.*

Key words: *multicultural education; personal socialization; pre-school childhood; tolerance; tolerance; non-violence; children of preschool age; culture; multiculturalism.*

*Одержано редакцією 11.11.2017
Прийнято до публікації 20.11.2017*

УДК 378:37.091.12:[005-051:379.8 (045)

ТЕРЕНТЬЄВА Наталія Олександрівна,
доктор педагогічних наук, професор
кафедри педагогіки, психології та методики
фізичного виховання, професор кафедри
мистецьких дисциплін, Національний
університет «Чернігівський колегіум» ,
імені Т.Г. Шевченка, Україна
e-mail: nataterentyeva@gmail.com

СКОРИК Тамара Володимирівна,
кандидат педагогічних наук, доцент
кафедри мистецьких дисциплін,
Національний університет «Чернігівський
колегіум» імені Т.Г. Шевченка, Україна;
ДОРОШЕНКО Тетяна Володимирівна,
доктор педагогічних наук, завідувач
кафедри мистецьких дисциплін,
Національний університет «Чернігівський
колегіум» імені Т.Г. Шевченка, Україна

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ НАПРЯМУ «МЕНЕДЖМЕНТ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»: ВИКЛИКИ СУЧАСНОСТІ

Анотація. *Репрезентовано авторські напрацювання щодо розроблення й окреслення очікуваних результатів освітньої підготовки майбутніх фахівців напряму підготовки «Менеджмент соціокультурної діяльності», що здійснюється в Національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка. Окреслено основні дисципліни професійної підготовки бакалаврів із зазначенням спеціальних (фахових) компетентностей з урахуванням специфіки діяльності випускової кафедри.*

Ключові слова: соціокультурна діяльність; менеджмент соціокультурної діяльності; очікувані результати; результатна парадигма; фахові компетентності; бакалаври; арт-менеджмент; спеціалізації.

Постановка проблеми. В умовах зниження промислового виробництва, практично ліквідації вітчизняної промисловості, набувають нового значення інші види людської діяльності, зокрема, і соціокультурна, яка передбачає цілеспрямований, спеціально організований процес залучення людини до культурних цінностей суспільства і активного включення самої особистості в цей процес. Модернізація вітчизняної освіти передбачає якісно нову підготовку фахівців у закладах вищої освіти, які є готовими і конкурентоспроможними до роботи в умовах Нової української школи [1], позашкільних закладах освіти, закладах сфери культури, соціальної сфери.

Рекомендаціями Європейського Парламенту і Ради Європи щодо формування ключових компетентностей освіти впродовж життя окреслено перелік компетентностей, якими має володіти доросла людина, зокрема, майбутній фахівець будь-якої галузі та сфери діяльності: культурна компетентність, громадянська і соціальні компетентності, інноваційність, інформаційно-комунікаційна компетентність, здатність спілкуватися державною, рідною та іноземними мовами [2]. Культурна і соціальна компетентності є такими, що безпосередньо корелюють із підготовкою майбутніх фахівців до роботи у сфері соціокультурної діяльності (СКД). Оскільки ця діяльність передбачає спеціально організований процес залучення людей, значну увагу варто приділяти управлінню цим процесом.

Основним завданням фахівця з менеджменту соціокультурної діяльності є створення довготривалих відносин між соціальними групами, спільнотами і суспільством в умовах ринку. Менеджер соціокультурної діяльності має бути готовим не тільки до виконання певного обсягу професійних функцій, а й до творчого пошуку нестандартних моделей організації соціально-культурного середовища та інноваційних соціальних технологій, що відповідають нагальним потребам суспільства.

Аналіз останніх досліджень. Одним із перших докторських досліджень із проблематики підготовки менеджерів соціокультурної сфери в закладах вищої освіти є дисертація В. Локшина [3] та інші його напрацювання, у яких закладено основи профільного менеджменту підготовки фахівців соціокультурної сфери. Зокрема, окреслено формування професійної компетентності менеджерів соціокультурної сфери: визначено стан сформованості, теоретико-методологічні основи формування, розроблено відповідну модель, обґрунтовано психолого-педагогічні засади підготовки менеджерів соціокультурної сфери з урахуванням ціннісних стратегій розвитку [4]. Соціокультурна діяльність бібліотек окреслена досить широко і в практичному, і в теоретико-методичному напрямках. Специфіка соціокультурної діяльності частково репрезентована і в авторських розвідках [5; 6; 7; 8].

Метою цієї розвідки вбачаємо окреслення програмних результатів підготовки майбутніх фахівців напряму підготовки «Менеджмент соціокультурної діяльності» у закладах вищої освіти з окресленням перспектив працевлаштування випускників.

Викладення основного матеріалу. В Україні підготовку фахівців за напрямом «Менеджер соціокультурної діяльності» провадять такі заклади вищої освіти: Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова, Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського, Львівський національний університет імені І. Франка, Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка, Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв, Сумський державний університет та інші.

Залежно від профілю випускової кафедри, факультету чи інституту, наприклад, кафедра мистецьких дисциплін (Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка), кафедра організації туризму та управління соціокультурною діяльністю (Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника), факультет іноземної філології та соціальних комунікацій (Сумський державний університет) відбувається акцентування уваги на спеціалізаціях, які можуть обрати студенти, і, відповідно до них, корелюються перспективи подальшого працевлаштування з урахуванням особливостей регіону. Так, Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка перспективами для випускників окреслює первинні посади згідно з Національним класифікатором України «Класифікатор професій» ДК 003:2010: менеджери (управителі) у сфері культури, відпочинку та спорту; керівники підрозділів у сфері культури, відпочинку та спорту; завідувач виставки; завідувач клубу; завідувач пересувної виставки; завідувач центру (молодіжного); керівник гуртка; керівник самодіяльного об'єднання (клубу за інтересами); керівник студії, колективу (за видами мистецтва і народної творчості); організатори у сфері культури та мистецтва; організатор концертів і лекцій; організатор культурно-дозвілєвої діяльності; культуролог дитячих позашкільних закладів; інші фахівці у сфері культури та мистецтва [препринт ліцензійної справи]; Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського перспективами для випускників окреслює можливості працювати PR-менеджерами артистів, прес-секретарями, помічниками продюсерів, адміністраторами, та в області логістики соціокультурної діяльності [9]; Сумський державний університет – можливості обіймати посади: режисер, продюсер, постановник театральних вистав, директор кіноконцертних організацій, PR-менеджер зірок естради, арт-менеджер, режисер-постановник заходів, керівник культурно-мистецьких центрів, гуртків, прес-секретар, аніматор, керівник туристичних фірм, прес-секретар установ-культури, PR-менеджер культурних проєктів, організатор свят та розваг [10].

При відкритті напряму підготовки «Менеджер соціокультурної діяльності» у Національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка основний фокус освітньої програми було сформульовано так: «У рамках програми студенти знайомляться з сучасною проблематикою соціокультурної сфери, отримують базові знання з теорії і практики арт-менеджменту, вивчають специфіку менеджменту індустрії дозвілля. Варіативні компоненти фундаментальних і фахових дисциплін (менеджмент соціокультурної діяльності, маркетинг соціокультурної діяльності, історія культури, історія мистецтва, зв'язки з громадськістю, реклама), теоретичні дисципліни з арт-менеджменту, історії мистецтва та інноваційних практик соціокультурної діяльності» [11].

Основними спеціальними (фаховими) компетентностями, якими має оволодіти майбутній фахівець виокремлено здатність: аналізувати суспільні процеси становлення і розвитку соціокультурної сфери; аналізувати і структурувати організаційну, управлінську проблему в соціокультурній сфері (СКС), знаходити конструктивне рішення; опановувати сучасні теорії та моделі управління СКС; критичного усвідомлення специфічності та взаємозв'язку між культурними, соціальними й економічними процесами; здатність урахувати економічні, екологічні, правові, політичні, соціологічні, технологічні, етнічні аспекти формування ринку культури при визначенні технологій СКД; визначати стратегічні пріоритети й аналізувати особливості місцевих, регіональних, національних і глобальних стратегій соціокультурного розвитку; здійснювати планування, управління й контроль за виконанням поставлених завдань і прийнятих рішень у СКС; застосовувати адекватний професійний інструментарій для розроблення й оперативного управління соціокультурними проєктами, забезпечувати їх операційну реалізацію; організувати роботу з різними стейкхолдерами соціокультурного простору; здатність виявляти, застосовувати, інтерпретувати, критично

аналізувати джерела інформації в області менеджменту соціокультурної сфери; розробляти і впроваджувати сучасні форми міжкультурної взаємодії; застосовувати сучасні методи опрацювання інформації для організації та управління соціокультурними процесами; упроваджувати інноваційні ідеї для створення сучасних соціокультурних товарів і послуг; дотримуватися норм і принципів професійної етики у процесі вирішення соціальних, культурних, управлінських проблем; спілкуватися українською та іноземними мовами з застосуванням відповідної спеціальної термінології в предметній області; здійснювати ефективні комунікації та розв'язувати конфліктні ситуації у професійній діяльності; виявляти і залучати ресурси особистості, соціальної групи і громади для розвитку соціокультурної сфери; оцінювати результати та якість професійної діяльності у СКС [11].

Робочою групою (до складу якої входили й автори цієї статті) у рамках результатної парадигми окреслено такі основні програмні результати, зокрема: володіння базовими знаннями менеджменту соціокультурної діяльності, маркетингу соціокультурної діяльності, підприємництва в соціокультурній сфері, реклами, культурної політики, історії мистецтв і культури, методиками і технологіями проектування культурно-дозвіллевої та експозиційно-виставкової діяльності; з гуманітарних, економічних і мистецьких дисциплін, теорій, що складають базу еkleктичних знань у соціокультурній сфері; основних етапів становлення й розвитку соціокультурної сфери і практичної соціокультурної діяльності, міжнародного і вітчизняного досвіду соціокультурної діяльності, нормативно-правової бази СКД; про зміст діяльності, технології роботи соціокультурних установ і закладів, інших державних і недержавних організацій соціокультурного спрямування; володіння професійними знаннями щодо класифікації та визначення інноваційних рішень для створення, реалізації й забезпечення соціокультурних потреб людини; методами дослідження, аналізу та планування ринку культурного продукту; здатністю узагальнювати й адаптувати найкращий досвід управління СКС і соціокультурної розбудови; застосовувати теорії, методи і принципи менеджменту СКД, інноваційні методи і технології роботи при розв'язанні професійних завдань; працювати в команді, застосовувати методи мотивації в управлінні, здійснювати професійну діяльність відповідно до чинного законодавства; здійснювати проектування, промоцію, організацію збуту культурного продукту, організувати соціокультурні заходи на локальному, регіональному, державному і міжнародному рівнях; визначати соціокультурний потенціал різних стейкхолдерів культурного життя; ухвалювати обґрунтовані управлінські рішення й оцінювати наслідки прийнятих організаційно-управлінських рішень; установлювати комунікативну взаємодію, застосовувати професійних інструментарій із різними професійними суб'єктами і групами; визначати мету, завдання й етапи арт-менеджерської діяльності, давати визначення і виокремлювати основні поняття, знаходити спільні риси і відмінності при порівнянні явищ соціокультурного процесу [11].

У рамках окреслених програмних результатів конкретизуємо програмні результати навчання для навчальних дисциплін, які забезпечують формування фахових компетентностей. Це, зокрема, «Менеджмент СКД», «Зарубіжний досвід менеджменту в СКД», «Маркетинг СКС», «PR-технології та реклама в СКС», «Фандрейзинг в СКД», «Маркетингові комунікації в СКС», «Міжнародне співробітництво в СКС», «Соціокультурна робота за кордоном», «Івент-менеджмент», «Проектний менеджмент», «Теорія соціального управління», «Історія зарубіжної / вітчизняної культури», «Історія зарубіжного / вітчизняного мистецтва» для студентів освітнього рівня бакалавр.

Програмними результатами навчальної дисципліни «Маркетинг СКС» виокремлено здатність до пошуку, опрацювання й аналізу інформації з різних джерел щодо послуг СКС на ринку, генерувати нові ідеї, проявляти креативність у їх упровадженні; виявляти проблеми і приймати обґрунтовані рішення щодо впровадження послуг СКС на ринку;

аналізувати життєвий цикл продукту, поведінку споживача послуг і продукту, досліджувати і стимулювати збут; розумітися на ціноутворенні, позиціонуванні й сегментації; застосування інформаційних маркетингових систем, маркетингове планування та Інтернет-маркетинг, здійснення маркетингового контролю.

«Менеджмент СКД»: знання організаційної та управлінської структури СКД; вміння знаходити і приймати конструктивні управлінські рішення в галузі СКД, дозвілєвої діяльності й організації спеціальних подій; розробляти стратегії та тактики розвитку СКД з урахуванням принципів корпоративності, організаційної та управлінської культури; визначати функції СКД у системі менеджменту; здатність здійснювати планування, управління й контроль за виконанням поставлених завдань, приймати рішення у СКД та оцінювати його результати; упроваджувати сучасні теорії та моделі управління СКД; виявляти, застосовувати, інтерпретувати, критично аналізувати джерела інформації в області менеджменту соціокультурної сфери;

«PR-технології та реклама в СКС»: застосування ІКТ у рекламі та у сфері зв'язків із громадськістю; генерування нових ідей, прояв креативності в розробленні та впровадженні PR-технологій і рекламного продукту; здійснення професійної комунікації з представниками інших професійних груп, робота в міжнародному професійному середовищі щодо розроблення, реалізації та інтеграції PR-технологій і рекламного продукту; упровадження інноваційних ідей для створення сучасних соціокультурних товарів і послуг, володіння методами PR-впливу на розвиток культурно-дозвілєвої сфери, практикою застосування технологій паблік рілейшнз; технологіями створення реклами; уміння налагоджувати стосунки зі ЗМІ; створення і розповсюдження рекламної продукції та інших друкованих матеріалів; організація та проведення інформаційних кампаній, прес-заходів, застосування реклами у стратегії маркетингу; створення фірмового стилю та підтримання іміджу установи; установлення та підтримка ділових стосунків із професійними рекламними агенціями.

«Фандрейзинг в СКД»: знання сутності та видів фандрейзингу, особливостей діяльності фандрейзингових компаній; уміння залучати й акумулювати кошти з різних джерел; здійснювати фандрейзинг у сфері культури і соціокультурної діяльності відповідно до його можливостей і типологій; здатність організовувати діяльність СКС на основі фандрейзингових можливостей.

«Маркетингові комунікації в СКС»: здатність застосовувати інформаційні, комунікаційні та маркетингові технології, урахувати економічні, екологічні, правові, політичні, соціологічні, технологічні, етнічні аспекти формування ринку культури при визначенні технологій СКД; упроваджувати на підприємстві інформаційну систему, яка б забезпечила основу маркетингової діяльності; проводити маркетингові дослідження для досягнення визначеної мети; моделювати поведінку покупця на ринку і підібрати засоби сегментації ринку стосовно конкретної асортиментної групи товарів; розробляти програму здійснення стратегії просування товару; застосувати маркетингові дії при організації кінцевого продажу товарів; вибрати та обґрунтувати організаційну структуру.

«Зарубіжний досвід менеджменту СКД»: знання змісту й організаційної структури СКД у зарубіжних країнах; управлінських функцій, що реалізуються в організації мистецької діяльності; сутності цілепокладання й методів управління мистецькою діяльністю; уміння аналізувати досвід зарубіжного менеджменту мистецтва і кращих зразків управлінської діяльності; здатність упроваджувати сучасні теорії та моделі управління СКД, що застосовуються у країнах зарубіжжя; виявляти, застосовувати, інтерпретувати, критично аналізувати зарубіжні джерела інформації в області менеджменту соціокультурної сфери; спілкуватися з представниками інших професійних груп, працювати в міжнародному професійному середовищі, застосовувати знання у практичних ситуаціях, розв'язанні проблемних ситуацій у СКС.

«Теорія соціального управління»: знання основних концепцій, законів, принципів, функцій і методів соціального управління в умовах ринкової економіки; передумов виникнення, становлення й розвитку соціального управління; структурних елементів системи соціального управління; сутності поняття «соціальний контроль» і способів його здійснення; здатність оцінювати, змінювати і направляти діяльність на підвищення продуктивності праці працівників і організації; оцінювати діяльність керівника як соціального лідера управлінського типу; аналізувати канали сприйняття, відбору і розповсюдження інформації в соціальних організаціях; здійснювати соціальний контроль і визначати ефективність управління; уміння раціонально проектувати управлінські відносини; застосовувати цілепокладання як основний засіб впливу і реалізації системного підходу в управлінні; вибудовувати перспективні цілі організації; розробляти і реалізовувати комплексні цільові програми.

«Соціокультурна робота за кордоном»: знання змісту і структури соціокультурної діяльності за кордоном; основних принципів і методів організації соціокультурної діяльності; особливостей функціонування інституцій дозвілєвої діяльності в різних країнах; основних функцій і завдань діяльності менеджерів СКС; здатність аналізувати культуро-творчі процеси у країнах зарубіжжя; визначати, аналізувати форми і специфіку організації соціокультурних і дозвілєвих заходів у різних країнах; застосовувати зарубіжний досвід соціокультурної діяльності й дозвілєзнавства у вітчизняній практиці СКД.

«Міжнародне співробітництво в СКС»: знання специфіки діяльності міжнародних і міжурядових організацій; неформальних об'єднань; громадських організацій; особливості співпраці та спільної діяльності на різних рівнях (світові загального характеру, світові галузевого характеру, регіональні загального характеру, регіональні галузевого характеру, спеціалізовані, особливі); уміння організувати і здійснювати діяльність міжнародних об'єднань у сфері СКД («організація», «союз», «асоціація», «група асоціацій», «федерація», «конфедерація», «об'єднання», «асамблея», «комісія», «комітет», «фонд», «рада», «центр», «бюро», «інститут», «агентство»); налагоджувати контакти між вітчизняними, зарубіжними і міжнародними організаціями для здійснення ефективної діяльності у СКС.

«Івент менеджмент»: знання основних видів спеціальних подій у сучасному суспільстві та діловій практиці, усвідомлення загальних вимог до підготовки й організації спеціальних подій, суспільних заходів (презентації, конференції, свята, фестивалі, церемонії, шоу-заходи, конкурси, виставки); здатність застосовувати сучасні ІТ та ІКТ в організації, моніторинг, контроль і рефлексія спеціальних подій і суспільних заходів; уміння методично доцільно і з застосуванням сучасних технологій організувати спеціальні події й суспільні заходи з урахуванням менеджменту новин та його впливу на їх ефективність; здатність виконувати всі етапи івент-менеджменту від визначення цілі та узгодження її з бізнес-стратегією, до оперативного планування і проведення заходів у заздалегідь визначених просторово-часових межах; може забезпечити надійність заходу шляхом управління ризиками на етапі планування; уміння концентруватися у процесі підготовки події на роботі з індивідуальними рішеннями, суб'єктивним сприйняттям і психологічними ефектами.

«Історія зарубіжної / вітчизняної культури»: знання історії виникнення культури; особливостей становлення історії культури як науки і навчальної дисципліни; сутності культури і культурної еволюції; основних культурних парадигм; різноманіття підходів до вивчення феномена культури; історичних закономірностей розвитку культурних процесів; типологію культури і цивілізаційних моделей; розуміння мови культури як знаково-семіотичної системи; закономірностей та особливостей розвитку мистецтва; основних рис і моделей осмислення явищ сучасної

некласичної культури; здатність розрізняти специфіку світобачення і світорозуміння кожної культурно-історичної епохи, виділяти основні етапи розвитку культури; розуміти теорію культури і засвоїти логіку історичного становлення й розвитку світової культури; визначати основні напрямки світової культурологічної думки; користуватися науковою термінологією, основними категоріями і розуміти значення основних культурологічних термінів; опрацьовувати тексти (першоджерела), складати конспект, тези, готувати реферати; класифікувати, інтерпретувати і систематизувати отриману інформацію; аргументовано відстоювати власні погляди на ту чи ту проблему, толерантно ставитися до протилежних думок; свідомо застосовувати наукову методологію в різних видах діяльності, орієнтуватися в сучасних здобутках людства в галузі філософії, науки, культури; застосовувати отримані знання при вирішенні професійних завдань і в особистому житті; збагачувати власну духовну культуру шляхом самоосвіти, переводити опрацьовану інформацію у вигляд зовнішніх процесів, тобто практичного здійснення.

Висновки. Навіть коротка характеристика програмних результатів підготовки майбутніх фахівців із соціокультурної діяльності засвідчує масштабність цієї підготовки, перспективність розвитку галузі й можливості працевлаштування у сфері соціокультурної діяльності з урахуванням специфіки регіону та інтегративних особливостей діяльності.

Перспективами подальших розвідок у цій галузі вбачаємо окреслення організаційних умов забезпечення підготовки висококваліфікованих фахівців і розроблення міждисциплінарних позакредитних навчальних дисциплін, які студенти можуть обрати з запропонованого переліку.

Список використаних джерел

1. Нова українська школа [Електронний ресурс] / Міністерство освіти і науки України. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola>
2. Рекомендація 2006/962/ЄС Європейського Парламенту та Ради (ЄС) «Про основні компетенції для навчання протягом усього життя» від 18 грудня 2006 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/994_975
3. Локшин В. С. Професійна компетентність майбутніх менеджерів соціокультурної сфери в контексті модернізації вищої освіти : дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.04 / В. С. Локшин ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2015. – 420 с.
4. Локшин В. С. Формування професійної компетентності менеджерів соціокультурної сфери в контексті модернізації вищої освіти : монографія / В. С. Локшин. – Київ : ІВО НАПН України, 2013. – 312 с.
5. Дорошенко Т. В. Виховання у майбутніх учителів початкової школи культури дозвілля засобами музичного мистецтва / Т. В. Дорошенко // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету імені Т.Г. Шевченка. Серія : Педагогічні науки. – 2017. – Вип. 149. – С. 13–17.
6. Скорик Т. В. Освітньо-виховний потенціал дозвілля : від народних традицій до сучасності / Т. В. Скорик // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету / Чернігівський національний педагогічний університет імені Т. Г. Шевченка ; гол. ред. М. О. Носко. – Чернігів : ЧНПУ, 2014. – Вип. 115. – С. 212–216. – (Сер. : «Педагогічні науки»).
7. Терентьева Н. О. Аксиологічний підхід до виховання толерантності підлітків у позаурочній діяльності : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції [«Професіоналізм педагога в контексті європейського вибору України : якість освіти – основа конкурентноспроможності майбутнього фахівця»], (м. Ялта, 27–29 вересня 2012 р.). – Ялта : РВНЗ КГУ, 2012. – Ч. 1. – С. 187–190.
8. Терентьева Н. О. Просвітницька діяльність громадських організацій України (на прикладі МАКБЕЗ) / Н. О. Терентьева, Л. Г. Горяня // Педагогічний альманах : збірник наукових праць / редкол. В. В. Кузьменко (голова) та ін. – Херсон : КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти», 2016. – Вип. 32. – С. 217–222.
9. Менеджмент соціокультурної діяльності [Електронний ресурс] / Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського. – Режим доступу: <http://pdpu.edu.ua/novyny/727-dlya-vsikh-abiturientiv-nova-spetsialnist-menedzhment-sotsiokulturnoji-diyalnosti.html>
10. Менеджмент соціокультурної діяльності [Електронний ресурс] / Сумський державний університет. – Режим доступу: <http://sumdu.edu.ua/ukr/news/7968-menedzhment-sotsiokulturnoji-diyalnosti.html>

11. Ліцензійна справа напряму підготовки 028 «Менеджмент соціокультурної діяльності» / Чернігівський національний педагогічний університет імені Т. Г. Шевченка, 2017. – Препринт.

References

1. Ministry of Education and Science of Ukraine. *New Ukrainian School*. Retrieved from <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola> (in Ukr.)
2. Recommendation 2006/962 / EC of the European Parliament and of the Council (EU) «*On core competences for lifelong learning*» of 18 December 2006. Retrieved from http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/994_975 (in Ukr.)
3. Lokshin, V. S. (2015). *Professional competence of future managers of the socio-cultural sphere in the context of modernization of higher education*. Doctor thesis. Kyiv (in Ukr.)
4. Lokshin, V. S. (2013). *Formation of professional competence of managers of socio-cultural sphere in the context of modernization of higher education*. Kyiv (in Ukr.)
5. Doroshenko, T. V. (2017). *Upbringing of future teachers of elementary school of leisure culture by means of musical art*. *Bulletin of Chernihiv National Pedagogical University named after T.G. Shevchenko*, 149, 13–17 (in Ukr.)
6. Skoryk, T. V. (2014). *Educational and educational potential of leisure: from national traditions to the present*. *Bulletin of Chernihiv National Pedagogical University*, 115, 212–216 (in Ukr.)
7. Terentieva, N. O. (2012). *Axiological approach to the education of adolescent tolerance in extracurricular activities*. Materials of the international scientific and practical conference [«Professionalism of the teacher in the context of the European choice of Ukraine: quality of education – the basis of the competitiveness of the future specialist»], 1, 187–190 (in Ukr.)
8. Terentieva, N. O. (2016). *Educational activity of public organizations of Ukraine (example of IACSEH)*. *Pedagogical almanac: collection of scientific works*, 32, 217–222 (in Ukr.)
9. *Management of Socio-Cultural Activity*. K.D. Ushinskyi South-Ukrainian National Pedagogical University. Retrieved from <http://pdpu.edu.ua/novyny/727-dlya-vsikh-abiturieniv-nova-spetsialnist-menedzhment-sotsiokulturnoji-diyalnosti.html> (in Ukr.)
10. *Management of Socio-Cultural*. Sumy State University. Retrieved from <http://sumdu.edu.ua/ukr/news/7968-menedzhment-sotsiokulturnoji-diyalnosti.html> (in Ukr.)
11. *Licensing Business Direction 028 Management of Socio-Cultural Activity*. (2017). Chernihiv National Pedagogical University named after T.G. Shevchenko. Preprint (in Ukr.)

Abstract. *TERENTIEVA Natalya Oleksandrivna, SKORYK Tamara Volodimirivna, DOROSHENKO Tetiana Volodimirivna. Training of future specialists of direction «management of socio-cultural activities»: modern challenges.*

Introduction. *Modernization of native education implies a qualitatively new training of specialists in higher education institutions that are ready and competitive to work in the conditions of the New Ukrainian School, out-of-school educational institutions, cultural and social institutions, and others. The main task of a specialist in management of socio-cultural activities is the creation of long-term relationships between social groups, communities and society in a market environment. The manager of socio-cultural activity should be prepared not only to perform a certain amount of professional functions, but also to the creative search for non-standard models of organization of socio-cultural environment and innovative social technologies that meet the urgent needs of society.*

Purpose – *outline of the programmatic results of the preparation of future specialists in the field of «Management of Socio-Cultural Activities» in higher education institutions with a view of the prospects of employment of graduates.*

Methods – *theoretical (description, comparison, generalization, idealization); empirical (the study of the activity products, design).*

Results. *When opening the direction of students' training «Manager of Socio-Cultural Activities» at the National University «Chernihiv Collegium» named after T. H. Shevchenko's main focus of the educational program was formulated as follows: «Within the framework of the program, students get acquainted with the contemporary issues of the socio-cultural sphere, receive basic knowledge of the theory and practice of art management, study the specifics of the management of the leisure industry. Variable components of fundamental and professional disciplines (management of socio-cultural activities, marketing of socio-cultural activities, history of culture, art history, public relations, advertising), theoretical disciplines on art-management, art history and innovative practices in socio-cultural activities».*

Originality. *The main special (professional) competencies, which the future specialist should master is the ability to: analyze the social processes of formation and development of the socio-cultural sphere; analyze and structure the organizational, managerial problem in the socio-cultural sphere (SCS) and find a constructive solution; to master modern theories and models of SCS management; critical awareness of the specificity and interrelation between cultural, social and economic processes; the ability to take into account economic, ecological, legal, political, sociological, technological, ethnic aspects of the formation of the cultural market in determining the technology of the socio-cultural activity (SCA); to identify strategic priorities and analyze the peculiarities of local, regional, national and global socio-cultural development strategies; to plan, manage and control the implementation of the tasks and decisions taken in the SCS; to use an adequate professional toolkit for the development and operational management of socio-cultural projects, to ensure their operational implementation; organize work with various stakeholders in the socio-cultural space; the ability to detect, use, interpret, critically analyze sources of information in the field of management of the socio-cultural sphere; to develop and implement modern forms of intercultural interaction; use modern methods of information processing for organization and management of socio-cultural processes; to introduce innovative ideas for the creation of modern socio-cultural goods and services; adhere to the norms and principles of professional ethics in the process of solving social, cultural and managerial problems; communicate in Ukrainian and foreign languages using the appropriate special terminology in the subject area; implement effective communication and resolve conflict situations in professional activities; to identify and attract the resources of the individual, social group and community for the development of the socio-cultural sphere; evaluate the results and quality of professional activity in SCS.*

Conclusion. *Even a brief description of the programmatic results of the preparation of future specialists in socio-cultural activities testifies to the scale of their training, the prospects of industry development and employment opportunities in the field of socio-cultural activity, taking into account the specifics of the region and the integrative peculiarities of the activity.*

Key words: *socio-cultural activity; management of socio-cultural activity; expected results; resultant paradigm; professional competencies; bachelors art management; specialization.*

*Одержано редакцією 03.11.2017
Прийнято до публікації 11.11.2017*

УДК 378. 141:371(045)

ЧЕРНЯЦУК Наталія Леонідівна,
кандидат педагогічних наук, доцент кафедри
комп'ютерних технологій, Луцький
національний технічний університет, Україна
e-mail: Natalyalutsk85@hotmail.com

ЗАКОНОМІРНОСТІ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ-ПЕДАГОГІВ В УМОВАХ МАГІСТРАТУРИ ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Анотація. *Виокремлено і схарактеризовано закономірності управління якістю підготовки майбутніх інженерів-педагогів в умовах магістратури технічного університету. Доведено, що зміст підготовки залежить від: суспільних потреб, мети освіти, цілей і завдань навчання; теорії й практики навчання у вищій школі; рівня фахової підготовки викладацького персоналу і загальноосвітнього рівня студентів; матеріально-технічних і економічних можливостей навчального закладу.*

Ключові слова: *управління; якість підготовки; гносеологічні закономірності; дидактичні закономірності; психологічні закономірності; управлінські закономірності; соціологічні закономірності; організаційні закономірності.*